

Motion om att skydda kulturhistoriskt viktiga fastigheter i privat ägo

Motion av Jan Jönsson, Björn Ljung och Åsa Nilsson Söderström (alla L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson, Björn Ljung och Åsa Nilsson Söderström (alla L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna anser att Stockholms stad behöver agera mer kraftfullt för att skydda byggnader med höga kulturvärden och som är i privat ägo.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Stadsmuseet i Stockholm, Stockholms Läns Hembygdsförbund och Svenska Byggnadsvårdsföreningen.

Stadsmuseet i Stockholm ingår i kulturnämnden och har svarat i ett gemensamt svar med kulturnämnden. Svenska Byggnadsvårdsföreningen har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret delar i grunden motionärernas inställning i frågan, men konstaterar att området är mycket komplext och kräver ett omsorgsfullt agerande. Stadsledningskontoret konstaterar även att det enskilda fall som nämns i motionen är föremål för ett tillsynsärende hos stadsbyggnadsnämnden.

Fastighetsnämnden är positivt till förslaget och föreslår samtidigt att utredningsuppdraget breddas för att underlätta förvaltning av kulturhistoriskt viktiga byggnader över tid, oavsett allmänt eller privat ägande.

Kulturnämnden ser positivt på förslaget att staden ser över verktygen för hantering, skydd och bevarande av värdefulla kulturmiljöer. Kulturnämnden medverkar gärna med kulturmiljöexpertis i ett sådant arbete. Arbetet bör kopplas samman med

stadsbyggnadsnämndens pågående arbete kring implementeringen av ny plan- och bygglag.

Stadsbyggnadsnämnden bedömer att det kan finnas skäl att i samband med implementeringen av ny plan- och bygglagstiftning samt nya förutsättningar för översiktsplaneringen se över hur vi arbetar med skyddet av särskilt värdefulla byggnader. Det kan i detta sammanhang bli aktuellt att överväga behovet av tydligare riktlinjer och strategier, och kontoret avser att följa utvecklingen.

Stockholms Stadshus AB instämmer i att kulturhistoriska miljöer är viktiga att bevara i staden. Koncernledningen menar att det redan idag finns regelverk och lagstiftning som bestämmer vilka skyldigheter och mandat som respektive myndighet har.

Stockholms Läns Hembygdsförbund stödjer motionens punkter och vill dessutom se över reglerna så att tvångsförvaltning kan användas även för kulturhistoriskt värdefulla fastigheter i privat ägo.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Inom Stockholms stad ska kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer värnas och tas tillvara, oavsett ägarform. Motionärerna lyfter en relevant fråga: hur vi motverkar att skyddsvärda byggnader i privat ägo missköts och därmed riskerar att gå förlorade.

Samtidigt behöver vi vara tydliga med stadens begränsade rådighet i denna fråga. Kommunen kan påverka privatägda fastigheter genom planläggning och tillsyn enligt plan- och bygglagen; vi kan följa upp att skyddsbestämmelser och underhållskrav efterlevs och ingripa med förelägganden när det brister. Däremot kan staden inte på egen hand skapa "nya verktyg" vid sidan av lagstiftningen, och vi kan inte heller generellt ta över förvaltningen av privata kulturfastigheter enbart för att kulturvärden riskerar att skadas.

Motionärerna lyfter även tvångsförvaltning. Här är det viktigt att reda ut vad som avses i praktiken: tvångsförvaltning enligt bostadsförvaltningslagen är i första hand ett hyresgästskydd kopplat till misskötsel av bostadsfastigheter och boendemiljö, inte ett generellt kulturvårdsverktyg för alla typer av fastigheter. Om motionärerna vill se skarpare lagstiftning för kommuner att ingripa mot misskötsel av kulturhistoriskt värdefulla byggnader även utanför bostadssektorn är det i grunden en fråga för deras partikollegor i regeringen att hantera. Det gäller också skyddet av byggnadsminnen och andra kulturmiljöfrågor där länsstyrelsen är en central statlig aktör.

Den rödgröna majoriteten tar ansvar för de kulturfastigheter som staden själv äger och förvaltar, och arbetar samtidigt för att stadens verktyg ska användas mer samordnat och effektivt när det gäller skyddsvärda miljöer. Mot den bakgrunden bör stadens fortsatta arbete fokusera på att stärka tillämpningen av befintliga verktyg och samordna stadens arbetssätt, bland annat i samband med implementeringen av ny

plan- och bygglagstiftning. Men även stadens kompetens för att avväga mellan bevarande och bruk behöver stärkas. Det är minst lika viktigt som att arbeta för att tillåta större ingrepp, eller en mer tillåtande tolkning av en lagstiftning som ställer allt lägre krav vid ombyggnad och ändrad användning.

Samtidigt behöver regeringen ta sin del av ansvaret. Riksrevisionen har nyligen konstaterat att underhållet av statens kulturhistoriska fastigheter släpar efter och att regeringen inte har vidtagit nödvändiga åtgärder. Det är anmärkningsvärt att Liberalerna vill ge kommunen "skarpare verktyg" i teorin, men inte levererar motsvarande krafttag där de faktiskt har makt: i statens styrning, resurssättning och lagstiftning, inklusive för statens egna kulturfastigheter.

Bilaga

Motion om att skydda kulturhistoriskt viktiga fastigheter i privat ägo, dnr KS 2025/533-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Stockholm stad har ett ansvar att värna det gemensamma kulturarvet och säkerställa att särskilt värdefulla byggnader bevaras, underhålls och används på ett långsiktigt hållbart sätt för både nutida och framtida generationer, oavsett ägarförhållanden.

Därför välkomnar Liberalerna att Stockholms läns hembygdsförbund delar vår uppfattning och understryker i sitt yttrande vikten av att kulturhistoriska värden prioriteras konsekvent i stadens planering och beslutsfattande. Förbundet framhåller att kulturmiljöer bidrar till trygghet, trivsel och hållbar samhällsutveckling samt att förlusten av kulturhistoriska värden ofta är irreversibel. Detta stärker vår motions utgångspunkt om behovet av tydligare strategier och bindande riktlinjer för att säkerställa att kulturvärden inte trängs undan i enskilda ärenden.

Liberalerna instämmer i deras synpunkter om vikten av en helhetssyn på kulturhistoriskt värdefulla fastigheter samt att sociala och kulturella värden måste ges större tyngd i beslut.

Vi ser därför att behovet av att bindande riktlinjer tas fram, tillsammans med en tydlig roll- och ansvarsfördelning inom staden, för att säkerställa att skyddsföreskrifter och detaljplaner efterlevs. Utan sådana verktyg riskerar skyddet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader att bli verkningslöst.

Bestämmelser om tvångsförvaltning bör ses över i syfte att möjliggöra ingripanden vid misskötsel av kulturhistoriskt värdefulla fastigheter i privat ägo, oavsett användningsområde. Ägare av fastigheter i Stockholm är en del av stadens historia, och detta ansvar bör gälla alla, inte enbart stadens egna fastigheter.

Liberalerna välkomnar det positiva bemötandet av vår motion och instämmer i kontorets bedömning om vikten av att följa utvecklingen av den nya plan- och bygglagstiftningen. Responsen visar tydligt att det finns ett brett stöd för motionens inriktning och behovet av att gå från ambition till konkreta, verkningfulla åtgärder.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 18 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson, Björn Ljung och Åsa Nilsson Söderström (alla L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs av Stockholms stad behöver agera mer kraftfullt för att skydda byggnader med höga kulturvärden och som är i privat ägo. Ett exempel nämns i form av Fastigheten Hedvig 7 i Spånga, även känd som Spånga Järn- och Färg. Byggnaden är skyddad i detaljplanen och dess existens är enligt motionen hotad på grund av brand och förfall.

I motionen föreslås att staden tar fram nya verktyg för att skydda kulturhistoriskt viktiga fastigheter, särskilt i privat ägo. Vidare föreslås att möjligheten till tvångsförvaltning vid misskötsel av skyddsvärda byggnader stärks samt att tydligare riktlinjer för att säkerställa att detaljplaner och skyddsföreskrifter efterlevs i praktiken.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Stadsmuseet i Stockholm, Stockholms Läns Hembygdsförbund och Svenska Byggnadsvårdsföreningen.

Stadsmuseet i Stockholm ingår i kulturnämnden och har svarat i ett gemensamt svar med kulturnämnden. Svenska Byggnadsvårdsföreningen har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	5
Fastighetsnämnden.....	6
Kulturnämnden	8
Stadsbyggnadsnämnden.....	8
Stockholms Stadshus AB.....	10
Stockholms Läns Hembygdsförbund	10
Reservationer m.m.	12

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget 2025 nämns bland annat vikten av att bevara byggnader med kulturhistoriska värden. Fastighetsnämnden har en särskilt viktig roll i detta när det gäller stadens eget fastighetsbestånd.

Stadsledningskontoret delar i grunden motionärernas inställning om att byggnader med högt kulturvärde behöver bevaras och det är viktigt att staden på flera områden verkar för att detta faktiskt sker.

Stadsledningskontoret konstaterar att även om frågan är angelägen är den många gånger svår att hantera i praktiken. Fastighetsnämnden pekar i sitt svar på några av de utmaningar som finns med att förvalta äldre byggnader med högt kulturskydd. Ofta är det svårt att göra det på ett ekonomiskt hållbart sätt då skyddet i sig försvårar användning av byggnaden. Vidare är de åtgärder som motionärerna föreslår kostnadsdrivande. Även om tillsyn behövs går den inte att fullt ut taxefinansieras och behöver följaktligen dimensioneras på en rimlig nivå i relation till andra behov som kräver skattefinansiering.

Stadsbyggnadsnämnden pekar i sitt remissvar att det finns skäl att se över hur nämnden arbetar med skyddet när den nya plan- och bygglagen ska implementeras. Ytterligare riktlinjer inom bland annat det här området kan vara aktuellt inom ramen för det arbetet. Stadsledningskontoret delar stadsbyggnadsnämndens syn i detta.

Stadsledningskontoret noterar att stadsbyggnadsnämnden i sitt svar fört fram att det pågår ett tillsynsärende kopplat till den fastighet som motionen nämner som ett exempel.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Hansi Karppinen (L), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret är positiv till förslaget. Vår byggda miljö är en viktig brygga mellan nutid och dåtid och en ytterst påtaglig del av vår gemensamma historia, avläsbar här och nu. Det är av stor vikt att vårt gemensamma kulturarv omhändertas, underhålls och bevaras.

Ur klimathänseende är det också en bättre lösning att underhålla och använda de byggnader som redan finns – istället för att riva och bygga nytt.

Kontoret är väl insatt i frågeställningen, då kontoret för stadens räkning förvaltar flertalet av de byggnader som staden äger. Många med mycket höga kulturvärden, och precis som motionärerna skriver, viktiga att bevara för framtiden.

Som förvaltare önskar dock kontoret peka på de svårigheter som ägande och förvaltning av äldre fastigheter innebär.

Att förvalta en äldre fastighet handlar inte bara om att bevara, utan också om att finna en lämplig användning för densamma. Staden kan inte blunda för det faktum att det måste finnas ett ekonomiskt incitament i hanteringen, oavsett om det är ett privat eller allmänt ägande. Underhåll av en kulturhistoriskt värdefull byggnad blir inte sällan kostsam. Speciallösningar till exempel kring moderna ventilationskrav och tillgänglighet kan medföra ökad budget. Kostsamma renoveringar behöver finansieras, oavsett om det är staden eller en privat aktör som står som ägare.

Därtill måste den värdefulla byggnaden få en lämplig funktion. Det bästa skyddet för att bevara en byggnad ur kulturhistoriskt hänseende är att den används. En byggnad som har en uppgift och fyller ett syfte kommer mycket sällan att förfalla. En byggnad som brukas innebär troligen hyresintäkter; en absolut förutsättning för att kunna finansiera nödvändiga underhållsåtgärder. Det är inte alltid självklart att den tidigare användningen är det som efterfrågas på platsen just nu. En äldre gårdsbebyggelse som historiskt använts till bostad kanske idag är bättre lämpad som föreningslokal, yogastudio eller café. Att bevara medför därmed behov av större flexibilitet i till exempel detaljplanerna för att kunna omforma/transformera äldre användningar så att de kan anpassas efter dagens behov.

Förutom detaljplanens bestämmelser ställs i vår tid också krav utifrån Boverkets byggregler (BBR), bland annat vad gäller tillgänglighet för personer med nedsatt rörlighet- och orienteringsförmåga och inomhusmiljön. Om en ny användning ska prövas i ett bygglov är det nybyggnadskrav som gäller. Detta kan många gånger vara svårt att uppnå i en äldre byggnad. Upphöjda entréplan kräver ramper och/eller hiss och fullgod inomhusmiljö kan kräva omfattande ventilationslösningar. Bägge dessa tillägg kräver yta som inte alltid finns. Kontoret anser att i samband med motionärernas förslag utreds vidare behövs också ett ställningstagande inom staden att arbeta för att möjliggöra en mer tillåtande tolkning av gällande lagstiftning för att användandet av våra äldre byggnader ska förenklas. Det betyder:

1. Värdera byggnaden ur ett miljö- och kulturhistoriskt perspektiv där värdet av kontinuitet också bedöms i bygglovet. Med kontinuitet menas att en byggnad verkligen kan komma till användning även i en ny funktion, istället för att riva och bygga nytt. Större ingrepp kan behövas för att anpassa byggnaden efter dagens behov. Här måste samsyn mellan antikvarie och funktionskrav nås och kompromisser kommer krävas.
2. Ta fram en vägledning som stöd till bygglovshandläggaren, för att underlätta bedömningen när avsteg från gällande lagkrav enligt lagstiftningen är möjlig i en kulturhistoriskt värdefull byggnad/miljö.
3. Undvik för detaljerade detaljplaner när det kommer till bevarandet av kulturmiljön. I all välmening kan för strikta bevarandekrav få precis motsatt effekt: byggnaden och/eller miljön kan inte brukas på grund av för kraftfulla skyddsbestämmelser. Konsekvensen kan bli en tomställd byggnad som av den anledningen lättare förfaller.
4. Möjliggöra avsteg från gällande detaljplan för att utverka en användning anpassad efter dagens behov. Detta med avsikten att få till ändamålsenliga

användningar i våra redan befintliga byggnader och tillskapa efterfrågade komplement i vår byggda miljö.

Kontoret påminner om att enligt 11 kapitlet 18§ i plan- och bygglagen finns möjlighet för kommunen att förelägga en fastighetsägare om bristande underhåll. Innan en tvångsförvaltning kan bli aktuell måste en underhållsutredning utföras. Även här kan en tydlig vägledning till bygglovshandläggarna behövas, för att ge stöd när ett sådant förfarande kan bli aktuellt.

Kontoret önskar se ett fortsatt arbete med ett bredare angreppssätt när det kommer till hanteringen av våra kulturhistoriskt värdefulla byggnader för att möjliggöra en fortsatt användning över tid och därmed skapa förutsättningar för våra äldre byggnader att bli ett välkommet och naturligt inslag och målpunkter i de nya stadsrum som växer fram.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar svaret på skrivelsen till kommunstyrelsen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Det är angeläget att Stockholms stads ansvar för bevarandet av värdefulla kulturmiljöer för nutida och framtida generationer lyfts. Kulturförvaltningen ser därför positiv på motionens förslag att utreda och se över verktygen för hantering, skydd och bevarande av värdefulla kulturmiljöer.

Frågan är aktuell eftersom ny lagstiftning med förenklade regelverk för bygglov med mera nu införs (Ett nytt regelverk för bygglov, prop. 2024/25:169). Det förenklade regelverket riskerar att avsevärt minska kommunernas möjligheter att bedöma förvanskning och varsamhet med flera aspekter på bevarandefrågor. En sådan utredningen som motionen föreslår bör därför kopplas samman med stadsbyggnadskontorets pågående arbete kring implementeringen av nya plan- och bygglagen. Kulturförvaltningen medverkar gärna med kulturmiljöexpertis i en sådan utredning, förutsatt att erforderliga budgetmedel kan tillsättas.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Marie Della Morte Pålstam (L), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret instämmer i vikten av kommunens ansvar i skyddet av särskilt värdefulla byggnader. Kontoret kan i detaljplaner besluta om bevarande och skydd av enskilda fastigheter som bedöms särskilt värdefulla. Vid bristande efterlevnad av skyddsbestämmelser bedömer kontoret att tvångsförvaltning, som inte ingår i plan – och bygglagen (PBL), ligger utanför stadsbyggnadsnämndens uppdrag. Stadsbyggnadsnämnden kan istället agera inom ramen för tillsyn enligt PBL.

Enligt 8 kap. 14 § PBL ska byggnader hållas i vårdat skick och underhållas så att deras utseende och tekniska egenskaper kan bevaras för framtiden. Underhållet ska anpassas efter byggnadens kulturvärde och omgivningens karaktär för att säkerställa att de särskilda värdena bevaras och inte förstörs.

Om kontoret får kännedom om att en särskilt värdefull byggnad förfaller eller inte underhålls korrekt, startas ett tillsynsärende. Fastighetsägaren, oavsett om det är en privatperson eller kommunen själv, kan då få ett föreläggande om att vidta åtgärder för att förhindra skador eller förfall. Detta kan även förenas med vite tills åtgärder vidtas. Kommunens tillsyn och krav gäller lika för byggnader i privat och kommunal ägo.

Gällande den specifika fastigheten, Hedvig 7, delar kontoret bedömningen om att en sådan värdefull byggnad behöver underhållas och tas om hand på ett lämpligt sätt. Trots skyddsbestämmelser i detaljplanen har underhåll inte utförts och byggnadens skick har försämrats. Kontoret blev uppmärksammat på detta i samband med en tillsynsanhållan och har kontakt med fastighetsägaren för vidtagande av lämpliga underhållsåtgärder.

Från och med den 1 december 2025 träder nya regler i PBL i kraft, där tonvikt läggs på särskilt värdefulla områden och byggnader i enlighet med 8 kap 13§ PBL. Ändringarna innebär bland annat att kommunen ska peka ut särskilt värdefulla områden, allmänna platser och byggnader i översiktsplan samt att kulturhistoriskt värde blir avgörande för om åtgärder omfattas av krav på bygglov. Kommunens syn på vilka hänsyn som krävs för att ta till vara på de särskilda värdena ska även framgå i översiktsplanen.

Mot bakgrund av detta bedömer kontoret att det kan finnas skäl att i samband med implementeringen av ny plan- och bygglagstiftning samt nya förutsättningar för översiktsplaneringen se över hur vi arbetar med skyddet av särskilt värdefulla byggnader. Det kan i detta sammanhang bli aktuellt att överväga behovet av tydligare riktlinjer och strategier, och kontoret avser att följa utvecklingen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 1 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen instämmer i att kulturhistoriska miljöer är viktiga att bevara i staden.

Koncernledningen menar att det redan idag finns regelverk och lagstiftning som bestämmer vilka skyldigheter och mandat som respektive myndighet har.

Koncernledningen hänvisar i övrigt till dotterbolagens svar.

Underremiss

S:t Erik Markutveckling AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

S:t Erik Markutveckling instämmer i att det är viktigt att skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Bolaget framhåller att skyddet för kulturhistoriska värdefulla byggnader regleras i Plan- och bygglagen (2010:900), där stadsbyggnadsnämnden har tillsynsansvaret.

S:t Erik Markutveckling är positiva till att tydligare riktlinjer tas fram för att säkerställa efterlevnaden av detaljplaner och skyddsföreskrifter.

AB Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmsshem påpekar att Plan- och Bygglagen (2010:900) och Kulturmiljölagen omfattar byggnadsminnen i syfte att värna om kulturmiljöer och kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Om fastighetsägaren missköter underhållet av en kulturfastighet kan det leda till att fastighetsägaren drabbas av ekonomiska sanktioner samt tvingas till rättsliga åtgärder som i värsta fall kan leda till att fastighetsägaren förlorar fastigheten. Bolaget påpekar också att Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kulturmiljöer enligt Kulturmiljölagen.

Stockholmsshem anser att ansvarsfrågan är tydlig utifrån gällande regelverk och lagstiftning; respektive myndighet har sina skyldigheter att utöva tillsyn och förväntas agera vid anmälan.

Stockholms Läns Hembygdsförbund

Stockholms Läns Hembygdsförbunds yttrande daterat den 1 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Styrelsen i Stockholms Läns hembygdsförbund har behandlat remissen och vill lämna följande synpunkter. Hembygdsrörelsen är Sveriges största kulturmiljöorganisation nationellt, regionalt och lokalt.

Vi delar uppfattningen att de historiska byggnaderna berättar en historia om samhällsutvecklingen i staden. Hur miljöerna tas tillvara, används och utvecklas bidrar till att människor trivs och känner trygghet. Därtill skapas goda livsmiljöer och

ett hållbart samhälle för både individer och näringsliv. Oavsett ägarskap är det angeläget att besluten vilar på en strategi som tillvara tar det kulturhistoriska värdet, som utgår från bindande riktlinjer, som säkerställer att de kulturella värdena i framtida planering bevaras.

Om kulturvärdena och kulturmiljöer inte prioriteras i varje enskilt fall riskerar de förloras för alltid. Prioriterat och vägledande för beslut när det gäller detaljplanering, bygglov och andra tillståndsprövningar bör vara att slå vakt om de kulturella värden som finns i Stockholms stad. Motsatsen - att de kulturella värdena trängs undan - är enligt vår mening en oönskad utveckling.

Det bör vara en uppgift för kommunen att säkerställa att de gemensamma kulturhistoriska värden som kommunen kan påverka, snarare förstärks än försvagas, på bekostnad av enskildas önskemål. Konkreta handlingar som följs av en strategi är angeläget att förtydliga. Begreppet "kulturhistoriskt värdefulla byggnader" måste definieras närmare för att kunna avgöra vilka fastigheter som uppfyller kriterierna.

I motionen lyfts tre punkter fram för att skydda kulturhistoriskt viktiga fastigheter. Vi stödjer dessa och har därutöver följande synpunkter och förslag.

- Vi vill se en helhetssyn på kulturhistoriskt värdefulla fastigheter.
- Vi vill att sociala och kulturella värden får större betydelse i beslut som påverkar staden och landskapet.
- Vi vill se att kulturvärden i befintlig bebyggelse och offentliga rum bevaras, underhålls och används.
- Bindande riktlinjer bör tas fram för att säkerställa att de kulturella värdena i stadens bebyggelse bevaras och underhålls. En tydlig roll- och ansvarsfördelning behöver utarbetas och fastställas.
- Bestämmelser om tvångsförvaltning bör ses över för att möjliggöra tvångsförvaltning av kulturhistoriskt värdefulla fastigheter i privat ägo, oavsett användningsområde.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Reservation av Hansi Karppinen (L)

Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

I motionen lyfter vi fram behovet av att stärka skyddet för kulturhistoriskt viktiga fastigheter i privat ägo. Liberalerna menar att staden har ett ansvar att bevara vårt gemensamma kulturarv och värna särskilt värdefulla byggnader för både nutida och framtida generationer.

Motionen föreslår därför nya strategier, tydligare riktlinjer samt möjlighet att agera vid försummelse för att säkerställa att dessa byggnader skyddas och underhålls på ett långsiktigt sätt. Liberalerna har i flera år drivit kravet på att ha en kulturhistorisk fond för de fastigheter staden äger. En fastighetsägare i Stockholm är en del av Stockholms historia, vilket bör gälla alla ägare.

Vi vill tacka för det positiva svaret. Det gläder oss särskilt att kontoret instämmer i vikten av kommunens ansvar i skyddet av särskilt värdefulla byggnader och att kontoret ser behovet av att följa utvecklingen i samband med den nya plan- och bygglagstiftningen.

Kulturnämnden

Reservation av Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M)

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) föreslår att nämnden bifaller motionen, och anför därutöver följande:

I motionen lyfter vi fram behovet av att stärka skyddet för kulturhistoriskt viktiga fastigheter i privat ägo. Vi menar att staden har ett ansvar att bevara vårt gemensamma kulturarv och värna särskilt värdefulla byggnader för både nutida och framtida generationer. Motionen föreslår därför nya strategier, tydligare riktlinjer samt möjlighet att agera vid försummelse för att säkerställa att dessa byggnader skyddas och underhålls på ett långsiktigt sätt.

Liberalerna har i flera år drivit kravet på att ha en kulturhistorisk fond för de fastigheter staden äger. En fastighetsägare i Stockholm är en del av Stockholms historia, vilket bör gälla alla ägare.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Marie Della Morte Pålstam (L)

Marie Della Morte Pålstam (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

I motionen lyfter vi fram behovet av att stärka skyddet för kulturhistoriskt viktiga fastigheter i privat ägo. Liberalerna menar att staden har ett ansvar att bevara vårt gemensamma kulturarv och värna särskilt värdefulla byggnader för både nutida och framtida generationer. Motionen föreslår därför nya strategier, tydligare riktlinjer samt möjlighet att agera vid försummelse för att säkerställa att dessa byggnader skyddas och underhålls på ett långsiktigt sätt.

Vi har i flera år drivit kravet på att ha en kulturhistorisk fond för de fastigheter staden äger. En fastighetsägare i Stockholm är en del av Stockholms historia, vilket bör gälla alla ägare.

Vi vill tacka Stadsbyggnadskontoret för det positiva svaret. Det gläder oss särskilt att kontoret instämmer i vikten av kommunens ansvar i skyddet av särskilt värdefulla byggnader och att kontoret ser behovet av att följa utvecklingen i samband med den nya plan- och bygglagstiftningen.